

Opština Štrpce: Glavni problemi i budžetski trendovi

Uvod

1. Opština Štrpce se upravlja zajedno od strane Nezavisne Liberalne Partije Srba (SLS) i Demokratske Partije Kosova (PDK). Gradonačelnik Opštine g. Bratislav Nikolić dolazi iz redova SLS-a, dok zamenik gradonačelnika iz redova PDK-a. PDK vodi i sa tri opštinskim odeljenjima: Direkcija za Budžet i Financije, Direkcija za Upravu/ Administraciju i Direkcija za zdravlje.
2. Većinu mesta u Skupštini Opštine Štrpce imaju albanske partije, i ako etnička struktura u ovoj opštiji je većinsko srpska. Razlog zašto jedan deo lokalnih Srba odbija da izađe na izbore je rezultirala u ovoj političkoj konfiguraciji u Skupštini Opštine. Ovako, od svega 19 mesta u Skupštini Opštine, 9 mesta ima srpska partija (SLS) i 10 mesta Albanske partije (5 PDK; 2 LDK i 3 PSK).
3. Od poslednjeg propisa stanovnika, Opština Štrpce ima 6.949 stanovnika.¹ Ova opština je poznata za regiju Brezovice, koja privlači posetioce u bilo kojem godišnjem dobu, pogotovo zimi, zbog činjenice da postoje odgovarajući centri za skijanje.
4. Iz istraživanja razvijenih od strane GAP Instituta u 2009 godini, glavni problemi u ovoj opštini u to vreme su bili nedostatak javnog prevoza, oštećenje prirodne resursa, zagađenje reke Lepenc, gruba izgradnja u regiji Brezovice i nedostatak parkinga za vozila.²

¹ Statistička Agencija Kosova. Krajnji rezultati propisa stanovništva, porodične ekonomije i stanova - 2012. Sur 134. Izvor: http://esk.rks.gov.net/rekos2011/repository/docs/Te%20dhenat%20kryesore_ALB.pdf

² Institut GAP. Opštinski Izveštaj. Opština Štrpce. 2009. str 3. Izvor: http://www.institutigap.org/documents/51317_Sht%C3%ABrpca-raporti%20komunal.pdf

Glavni Problemi u Opštini Štrpce u 2013 godini

- 1. Ispuštanje otpadnih voda u reci „Lepenc“.** Sve fekalne kanalizacije kao i one atmosferine u Opštini Štrpce se slivaju u reci Lepenc. Ispuštanje ovih otpadnih voda ocenjuje se da utiče u zagađenju toka reke i u širenju lošeg smrada i insekata. Ovo stanje je takvo i unutar samog grada Štrpca, kao i u selima Kaštanjav, Drekoc, Šušice i Sevcu. Ovaj problem bi se mogao izbeći uz uređenjem jednog pogona za tretiranje otpadnih voda.
- 2. Nedostatak trotoara u relaciji Drekoc – Firaj – Brod.** Ovaj put se procenjuje kao jedan od najviše preplavljen vozilima. Put nema trotoar na nijednoj od njenih strana, dok njegova dužina je preko 2 kilometra. Ovaj put je stalno preplavljen od strane srednjoškolskih đaka „Manastirski Kongres“. U istraživanju razvijenom od strane USAID/DEMI-a, 28% građana u Štrpcu su se izjasnili da su ne zadovoljni sa stanjem trotoara u njihovim naseljima.³
- 3. Nedostatak mosta u selu Brod.** Učenici škole koja se zove „NR1“ prelaze preko jednog vodenog potoka da bi mogli stigli u školi. Tokom jesenske i zimske sezone potok ima značajnu količinu vode koja otežava prelaz. Izgradnja jednog mosta bi izbeglo ovaj problem i moguće posledice.
- 4. Nedostatak sportskih terena u školi „ Razim Cakli“.** Ova škola nema unutrašnje prostorije za održavanje fizičkog vaspitanja i sportskih aktivnosti. Ni u vanjskom delu nema regulisan sportski teren. Deca se često mogu naci kako igraju na asfaltiran put koji je preplavljen od strane mnogih vozila.
- 5. Nedostatak Obdaništa.** U Štrpcu postoje dva obdaništa koje edukativno rekreativni proces razvijaju samo na srpskom jeziku. To je dovelo da naselja naseljena sa albanskim stanovnicima ne mogu da iskoriste usluge obdaništa. Da bi se izbegao ovaj problem traži se izgradnja obdaništa u selu Brod i u selu Firaj.
- 6. Izgradnja u turističkoj zoni Brezovica.** Sagovornici u ovoj opštini su izrazili svoju brigu sa stopom koja je konstantno u rastu od izgradnje u turističkoj zoni Brezovica. Neki od ovih

³ Program za Razvoj Ujedinjenih Američkih Država (USAID). Izveštaj o anketi o zadovoljstvu građana o opštinskim uslugama. Str 29. Izvor: http://www.demi-ks.org/repository/docs/Citizen_Satisfaction_Report-Shqip.pdf

izgradnji su se izgradili bez odgovarajuće opštinske dozvole, oštećujući šumske prostore ovog područja.

Pozitivne stvari koje se trebaju održati i očuvati

- 1. Region Brezovice.** Sagovornici ove opštine su tražili da opština spreči grube radove u ovoj zoni i takođe da spreči manipulisanje određenih lica sa privatnim i opštinskim imovinama u ovoj zoni, faktori ovi koji se veruju da utiču u razvoj ovog područja.
- 2. Održavanje šuma.** Sagovornici u ovoj opštini smatraju kao veliku štetu koja se nanosi šumama i tražili su preduzimanje mera u smanjenju ili potpuni raskid ove aktivnosti.

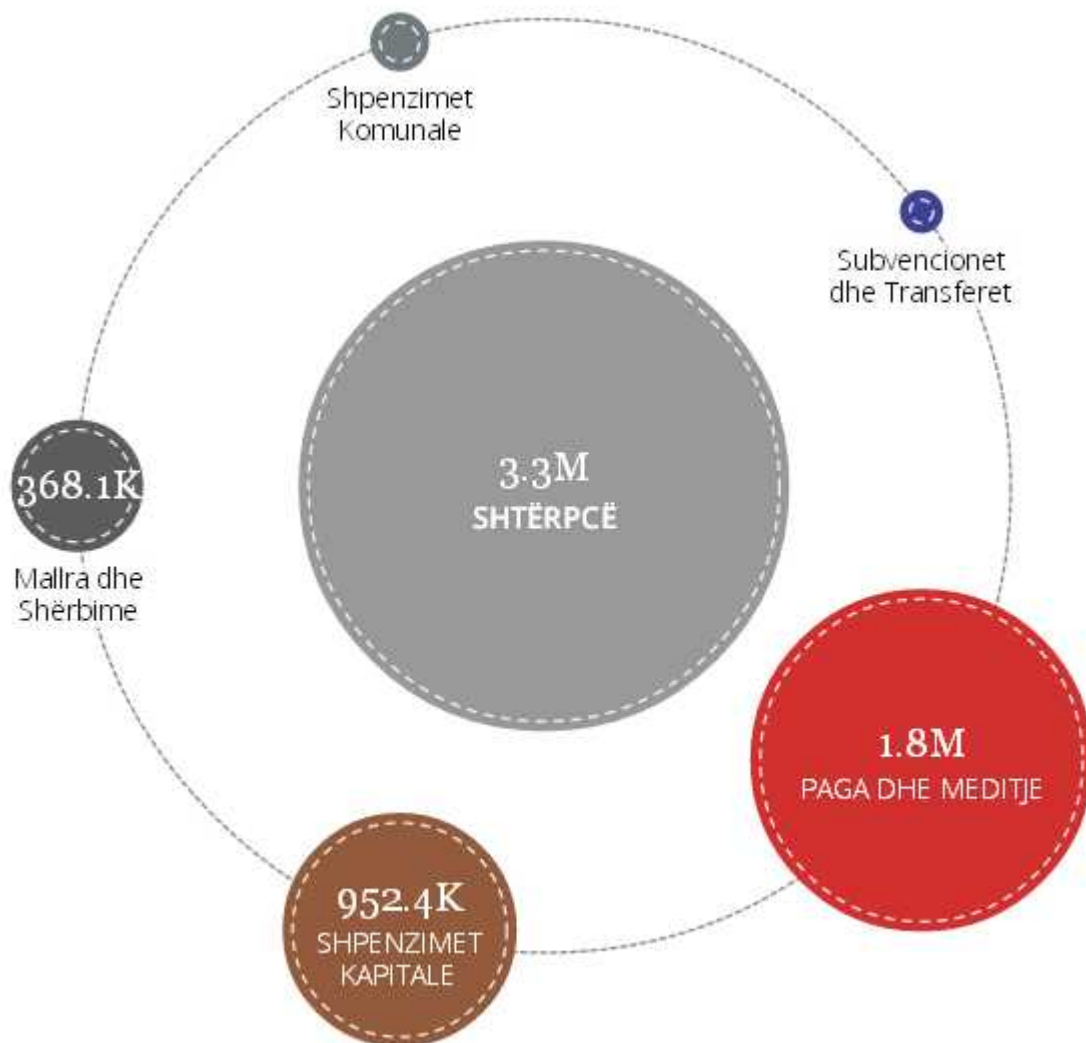
Budžetski trendovi u Opštini Štrpce

Opština Štrpce u 2013 godini su planirali budžet od 3.3 milion evra. 2012 godina je bila godina kada je ova opština obeležila veći budžet (4 miliona evra), dok uz upoređivanje budžeta 2013 godine sa onim iz 2010 godine vidimo da budžet ove opštine je obeležio pad od 486 hiljade evra (12%). Sopstveni prihodi u 2012 godini su bili 231 hiljade evra. Kancelarija Generalnog Revizora⁴ smatra da planiranje prikupljanja prihoda je bio slab u ovoj opštini i dug prema opštini dostiže do 795 hiljada evra. U nastavku, otkrilo se da nije bilo usklađivanja između departmana za pomirenje prihoda, stvar koja povećava rizik za nepravilno izveštavanje prihoda.

⁴ KGR, Izveštaj o Financijskom Izveštavanju Opštine Štrpce, zatvoren sa 31 Decembra 2012, 03 Septembar 2013

Izvor: http://oag-rks.org/repository/docs/RaportiAuditimit_KSH_2012_Shqip_226333.pdf

Figura 1. Budžet Opštine Štrpce 2013

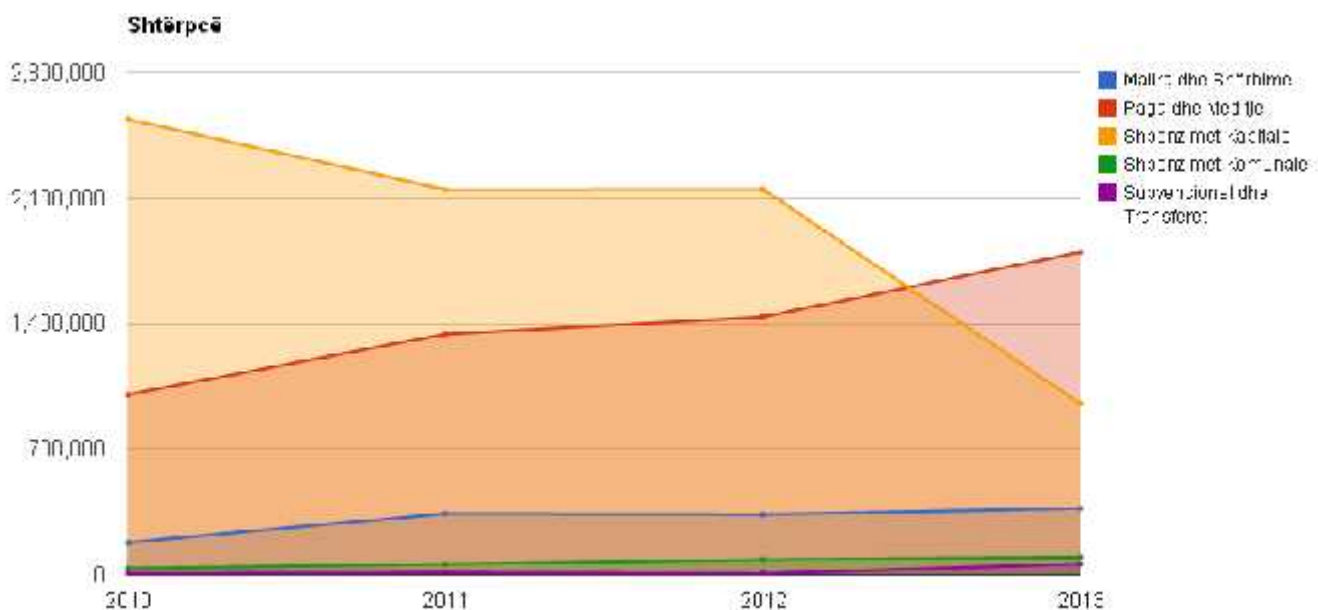

Izvor: <http://www.institutiqap.org/spendings/?shtrpce/2013#/~shtrpce>

Na osnovu grafikona o budžetskoj podeli vidimo da kapitalne investicije su imali neprekidan trend pada. Ako uporedimo kapitalne troškove za 2013 godinu sa onim za 2010 godinu, vidimo da Opština Štrpce je potrošila 1.5 miliona evra manje u ovoj kategoriji. U nastavku, u 2010 godini ova kategorija potrošnje je sadržala 68% budžeta, dok u 2013 godini samo 29%. Dok smo kod troškova, Izveštaj Revizora za 2012 godinu je pronašao slučajeve neumernosti dozvoljenog iznosa za dodatne radove, koje je u suprotnosti sa Zakonom i Javnoj Nabavci. U nastavku, u ugovoru za snabdevanje sa zdravstvenim materijalima opština je prešla ugovoreni iznos za 46 hiljade evra. Skoro, jedna od

pronalazaka revizora je veliki porast potrošnje za ručkove i nedostatak dokaza za ovu kategoriju potrošnje.

Figura 2. Trendovi budžetske podele 2010-2013

Na osnovi srednjoročnog budžetskog okvira 2014-2016 za Opštinu Štrpce ocenjuje se da u poređenje sa 2013 godinom, opština će imati pad u budžetu za naredne godine. Ovaj pad će se desiti kao posledica pada vrednosti grantova. Ovaj pad u prihodima će uticati na pad svih kategorija potrošnje, sem kategorije za „ platu i honorare“ koja će označiti rast.

Tabela 1. Planiranje prihoda i troškova 2014-2016

Prihodi	2014	2015	2016
Prihodi u totalu	2.885.923	2.615.588	2.660.635
Sopstveni prihodi	304.500	313.635	319.908
Grantovi	2.581.423	2.301.953	2.340.727
Troškovi/ potrošnja	2.885.923	2.615.588	2.660.637
Plate i Honorari	1.652.894	1.657.394	1.666.549
Roba i Usluge	537.797	455.886	462.308
Opštinski troškovi			
Subvencije i transferi	64.000	24.467	28.178
Kapitalni troškovi	631.232	477.841	503.602

Metodologija nacрта izveštaja

GAP institut u saradnji sa Balkanskom Mrežom za Istraživačko Novinarstvo (BIRN) su aktivni u oblasti lokalne samouprave i nadgledanja predizbornih kampanja, od lokalnih izbora u 2007 godini. Tokom ovih godina, na osnovu istraživačkog posla i analitike, sakupile su se informacije o nivoima lokalne samouprave, glavnih problema kao i opštinskih budžetskih trendova.

Identifikacija glavnih problema u Opštini Strpce se uradila na osnovu intervjua i fokus grupa sa aktivnim ljudima opštine, kao što su novinari, članovi civilnog društva, itd. Nalazi GAP-a su podržani sa kvantitativnim podacima obezbeđena preko anketa razvijenih od strane UNDP-a (Kosovski Mozaik 2012 – javne usluge i lokalna samouprava u fokusu) i DEMI/USAID (Izveštaj Anketiranja o zadovoljstvu građana sa Opštinskim Uslugama, 2012).

GAP Institut je jedan Think-Tank osnovan u oktobar 2007 godine. Glavni cilj GAP-a je da privlači profesionalce kako bi stvorili jednu sredinu za profesionalni razvoj i istraživanje, koji se susreće u sličnim institucijama u zapadnim državama. GAP pruža mogućnost Kosovarima za istraživanje, razvoj i sprovođenje projekata uz svrhu napredovanja kosovskog društva. Prioritet za ovu Instituciju je mobilizacija profesionalaca u rešavanju ekonomskih, političkih i socijalnih problema države. Glavni ciljevi GAP-a su popunjavanje praznina između vlade i građana, kao i da ispuni praznine između problema i rešenja.